

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

3 oktober 2017

WETSONTWERP

**betreffende de continuïteit van de
dienstverlening inzake het personenvervoer
per spoor in geval van staking**

AMENDEMENTEN

Zie:

Doc 54 **2650/ (2016/2017):**
001: Wetsontwerp.

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

3 octobre 2017

PROJET DE LOI

**relatif à la continuité du
service de transport ferroviaire
de personnes en cas de grève**

AMENDEMENTS

Voir:

Doc 54 **2650/ (2016/2017):**
001: Projet de loi.

Nr. 1 VAN MEVROUW **FONCK**

Art. 2

Het ontworpen artikel 114/2 aanvullen met de volgende zin:

“Na de indiening van stakingsaanzeggingen moeten de Maatschappijen onverwijld, via de voorzitter van de raad van bestuur van HR Rail dan wel de gedelegeerd bestuurder van Infrabel of de gedelegeerd bestuurder van de NMBS, een verzoek tot sociale bemiddeling indienen bij de sociaal bemiddelaars die zijn aangewezen krachtens artikel 12octies van de wet van 19 december 1974 tot regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van haar personeel.”.

VERANTWOORDING

De “beste stakingen” zijn die welke worden voorkomen. Dit amendement strekt ertoe het overleg tot de finish te verzekeren en het oplossen van het probleem vóór de staking te vergemakkelijken.

Sociale bemiddeling is het proces waarbij in een collectief geschil een onafhankelijke derde de partijen bijstaat om de sociale dialoog te bevorderen om tot een consensus te komen.

Een kwaliteitsvolle sociale dialoog blijft het belangrijkste mechanisme om de sociale vrede te waarborgen en eventuele conflicten te voorkomen, te beheeren en op te lossen. Pas als alle geëigende wegen van de sociale dialoog zijn aangewend en de dialoog ondanks alles vastloopt, kan onafhankelijke bemiddeling nuttig blijken. De indiening van een stakingsaanzegging veronderstelt vooraf een verbreking van de dialoog en rechtvaardigt het invoeren van een sociaal bemiddelaar.

De sociaal bemiddelaars kunnen, als waarnemer, elke vergadering van een orgaan voor sociale dialoog bij de Belgische spoorwegen of bij Infrabel, de NMBS en HR Rail bijwonen; ze worden daartoe uitgenodigd alsof ze leden van die organen zijn. De procedure resulteert meer bepaald in ten minste de opstelling van een schriftelijk document, zowel in geval van bemiddeling als wanneer die niet plaatsheeft.

De verantwoordelijkheid bij een goede sociale dialoog is dubbel. Op de NMBS en Infrabel rust de verplichting

N° 1 DE MME **FONCK**

Art. 2

Compléter l'article 114/2 proposé par la phrase suivante:

“Sans délai suite au dépôt de préavis de grève, les Sociétés, par le biais du président du conseil d'administration de HR Rail ou de l'administrateur délégué d'Infrabel ou de l'administrateur délégué de la SNCB, doivent introduire une demande de conciliation sociale auprès des conciliateurs sociaux désignés en vertu de l'article 12octies de la loi du 19 décembre 1974 organisant les relations entre les autorités publiques et les syndicats des agents relevant de ces autorités.”.

JUSTIFICATION

Les meilleures grèves sont celles qu'on évite. Cet amendement a pour but d'assurer la concertation au finish et de faciliter le règlement du problème en amont de la grève.

La conciliation sociale est le processus par lequel dans un conflit collectif un tiers indépendant assiste les parties pour faciliter le dialogue social afin qu'un consensus puisse être atteint.

Un dialogue social de qualité demeure le premier mécanisme pour assurer la paix sociale et éviter, gérer et résoudre les conflits éventuels. Ce n'est que lorsque toutes les voies appropriées du dialogue social ont été épuisées et que le dialogue s'enlise malgré tout, qu'une conciliation indépendante peut s'avérer utile. Le dépôt d'un préavis de grève présuppose une rupture du dialogue et justifie de faire appel au conciliateur social.

Les conciliateurs sociaux peuvent assister à chaque réunion d'un organe de dialogue social institué au niveau des Chemins de fer belges ou au sein d'Infrabel, de la SNCB et de HR Rail, en tant qu'observateur, et sont invités à cet effet comme s'ils étaient membres de ces organes. La procédure a notamment pour résultat l'établissement d'au moins un document écrit, aussi bien en cas de conciliation que de non conciliation.

La responsabilité d'un bon dialogue social est double et la SNCB et Infrabel ont l'obligation de susciter la conciliation.

bemiddeling na te streven. Het amendement bepaalt dat het verzoek tot sociale bemiddeling wordt ingediend door de voorzitter van de raad van bestuur van HR Rail dan wel de gedelegeerd bestuurder van Infrabel of de gedelegeerd bestuurder van de NMBS, aangezien zij gemachtigd zijn tot de indiening van een verzoek tot optreden van een sociaal bemiddelaar krachtens het Algemeen Reglement van het Personeel en de Sociale Diensten (ARPS, bundel 548)¹. Die drie personen zijn er samen verantwoordelijk voor dat na de indiening van een stakingsaanzegging onverwijld om sociale bemiddeling wordt verzocht.

Het verzoek wordt ingediend bij de Algemene Directie van de collectieve arbeidsbetrekkingen van de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg. De bemiddelaar verifieert vervolgens de goede wil van alle partijen. Hij handelt dus uitgaande van een gemeenschappelijk draagvlak. De vakbonden kunnen derhalve het optreden van de sociaal bemiddelaar weigeren.

Deze bepaling doet geen afbreuk aan de al voorziene mogelijkheid een beroep te doen op een sociaal bemiddelaar vóór de indiening van de stakingsaanzegging.

L'amendement prévoit que l'introduction de la demande de conciliation sociale est faite par le président du conseil d'administration de HR Rail ou l'administrateur délégué d'Infrabel ou l'administrateur délégué de la SNCB puisqu'ils sont habilités pour introduire une demande d'intervention d'un conciliateur social en vertu du Règlement Général du Personnel et des Services Sociaux (RGPS, fascicule 548)¹. Ces trois personnes sont collectivement responsables pour que la demande de conciliation sociale soit faite sans délai suite au dépôt de préavis de grève.

La demande est introduite auprès de la Direction Générale des Relations Collectives de Travail du SPF Emploi. Le conciliateur vérifie ensuite la bonne volonté de toutes les parties. Ils interviennent donc sur une base consensuelle. Les syndicats peuvent donc refuser l'intervention du conciliateur social.

Cette disposition ne porte pas préjudice à la possibilité déjà prévue de faire appel à un conciliateur social avant le dépôt du préavis de grève.

Catherine FONCK (cdH)

¹ De hiernavolgende personen en organen kunnen een aanvraag indienen voor het optreden van een sociaal bemiddelaar bij de Algemene Directie van de collectieve arbeidsbetrekkingen: 1° de Nationale Paritaire Commissie; 2° de voorzitter van de raad van bestuur van HR Rail; 3° de gedelegeerd bestuurder van Infrabel; 4° de gedelegeerd bestuurder van de NMBS; 5° de minister die bevoegd is voor de Belgische Spoorwegen; 6° het HR Coördinatiecomité; 7° de voorzitter of zijn gemandateerde van een erkende syndicale organisatie die overeenkomstig de paragrafen 14 tot 21 van deze bundel in de Nationale Paritaire Commissie zetelt.

¹ Les personnes et organes ci-après peuvent introduire une demande d'intervention d'un conciliateur social auprès de la Direction Générale des relations collectives de travail: 1° La Commission paritaire nationale; 2° le président du conseil d'administration de HR Rail; 3° l'administrateur délégué d'Infrabel; 4° l'administrateur délégué de la SNCB; 5° le ministre ayant les Chemins de fer belges dans ses attributions; 6° le Comité de Coordination RH; 7° le président ou son mandataire d'une organisation syndicale reconnue qui conformément aux paragraphes 14 à 21 du présent fascicule siège à la Commission paritaire nationale.

Nr. 2 VAN MEVROUW **FONCK**

Art. 4

In het voorgestelde artikel 153bis, § 3, zesde lid, vervangen door wat volgt:

“Tenzij er een behoorlijk bewezen geldige reden is, stellen de personeelsleden van één van de voormelde beroepscategorieën die hun intentie hebben medegedeeld om niet aan de stakingsdag deel te nemen, zich bloot aan een tuchtsanctie indien ze die verklaring niet naleven.”.

VERANTWOORDING

Er mag geen dubbele sanctie worden opgelegd aan wie laat weten aan de staking te zullen deelnemen, maar uiteindelijk toch besluit te komen werken. Aangezien zij als gevolg van hun verklaring niet voor een dienstige functie konden worden toegewezen, ontvangen zij voor die dag geen loon; als sanctie moet dat volstaan.

N° 2 DE MME **FONCK**

Art. 4

A l'article 153bis proposé, remplacer le § 3, alinéa 6, par ce qui suit:

“Les membres du personnel appartenant à l'une des catégories professionnelles précitées qui ont communiqué leur intention de ne pas participer au jour de grève, s'exposent à une sanction disciplinaire s'ils ne respectent pas leur intention déclarée, sauf motif valable dûment établi.”.

JUSTIFICATION

Il ne faut pas imposer de double sanction à ceux qui annoncent participer à la grève et qui décident in fine de venir travailler. La non-rémunération, puisqu'ils n'ont pas pu être assignés à une fonction utile du fait de leur déclaration, suffit dans ce cas.

Catherine FONCK (cdH)

Nr. 3 VAN MEVROUW **FONCK**

Art. 4

In het voorgestelde artikel 153bis, § 3, het vijfde en het zesde lid telkens aanvullen met de volgende zin:

“De voormelde tuchtsancties mogen niet worden toegepast indien de stakingsaanzegging wordt ingetrokken.”.

VERANTWOORDING

De intrekking van de stakingsaanzegging veronderstelt dat een akkoord in onderlinge overeenstemming is uitgewerkt en dat er sprake is van sociale vrede. In die omstandigheden mogen de in uitzicht gestelde sancties niet worden toegepast.

N° 3 DE MME **FONCK**

Art. 4

A l'article 153bis proposé, compléter le § 3 alinéas 5 et 6 chaque fois par la phrase suivante:

“Les sanctions disciplinaires susvisées ne peuvent être appliquées si le préavis de grève est levé.”.

JUSTIFICATION

La levée du préavis de grève suppose l'obtention d'un accord consensuel et une paix sociale; contexte dans lequel les sanctions prévues ne peuvent être appliquées.

Catherine FONCK (cdH)

Nr. 4 VAN MEVROUW **FONCK**

Art. 4

In het ontworpen artikel 153bis, § 3, achtste lid, 2°, de woorden “die moeten voldoen aan de in het eerste lid bedoelde informatieplicht en” invoegen tussen de woorden “de personeelsleden” en de woorden “die zich op hun arbeidsplaats aandienen”.

VERANTWOORDING

Dit amendement strekt ertoe een dubbelzinnigheid van deze bepaling weg te werken. De werknemers die niet tot de essentiële beroepscategorieën behoren en die dus hun intentie om te werken niet kenbaar moeten maken, hebben recht op hun bezoldiging als zij niet meestaken.

N° 4 DE MME **FONCK**

Art. 4

A l'article 153bis proposé, au § 3, alinéa 8, 2°, insérer les mots “soumis à l'obligation d'information visée à l'alinéa 1er du présent paragraphe” entre les mots “les membres du personnel” et les mots “qui se présentent sur leur lieu de travail.”.

JUSTIFICATION

Il s'agit de lever une ambiguïté du dispositif actuel. Les travailleurs qui n'appartiennent pas aux catégories professionnelles essentielles en ne sont donc pas soumis à la déclaration d'intention, ont droit à leur rémunération s'ils ne participent pas à la grève.

Catherine FONCK (cdH)

Nr. 5 VAN DE HEREN **CHERON EN VAN HECKE**

Art. 4

In het ontworpen artikel 153bis, § 5, de woorden “, noch zullen zij het gebruik van de werkmiddelen en de infrastructuur verhinderen” weglaten.

VERANTWOORDING

Dit wetsontwerp doet afbreuk aan het recht op collectieve actie door een minimumdienst in te stellen, zelfs zonder het personeel echt op te vorderen. Volgens Ecolo en Groen kan men alleen met een constructieve sociale dialoog en voldoende investeringen de werking van de NMBS verbeteren, stakingsacties voorkomen en de uitdagingen op het vlak van mobiliteit aangaan.

Door elke impact op de werkmiddelen en de infrastructuur te verbieden, holt § 5 van het ontworpen artikel 153bis de collectieve acties uit en sluit deze paragraaf *de facto* alternatieve acties (bijvoorbeeld een betaalstaking) uit.

Dit amendement strekt er dus toe de laatste woorden van het ontworpen artikel 153bis, § 5, weg te laten, opdat de vakbonden nog steeds zouden kunnen kiezen voor die vorm van alternatieve actie. Het komt de regering toe de nadere regels inzake de betaalstaking uit te werken en het nodige te doen om dit type actie mogelijk te maken. Deze stakingsvorm moet een facultatieve actie zijn die het stakingsprotocol in acht neemt. De reizigers kunnen gebruik maken van kosteloze treintickets met het opschrift “betaalstaking”, zodat hen geen geldboete voor zwart rijden kan worden opgelegd; deze tickets gelden als officieel vervoerbewijs, waardoor de reiziger dus ook verzekerd is. De treinabonnementen worden opgeschort voor de duur van de staking. De NMBS-werknemers voeren hun taak uit en krijgen hun gebruikelijke bezoldiging, verminderd met het bedrag van de stakingsvergoeding; zij kunnen niet worden gestraft voor hun actie. Tijdens hun werkuren mogen zij tevens de reizigers meedelen waarom er wordt gestaakt

N° 5 DE MM **CHERON ET VAN HECKE**

Art. 4

Dans l'article 153bis proposé, au § 5, supprimer les mots “ni n'empêchent l'utilisation des outils de travail et infrastructures”.

JUSTIFICATION

Ce projet de loi porte atteinte au droit à l'action collective en restaurant, même sans réelle réquisition du personnel, un service minimum. Pour Ecolo et Groen, seuls un dialogue social constructif et des investissements suffisants peuvent améliorer le fonctionnement de la SNCB, éviter des actions de grève et répondre au défi de la mobilité.

En interdisant tout impact sur les outils de travail ou les infrastructures, le § 5 de l'article 153bis vide les actions collectives de leur substances et exclut *de facto* les formes d'actions alternatives telles que la grève du paiement.

Le présent amendement supprime dès lors les derniers mots du § 5 de l'article 153bis proposé afin de préserver la possibilité, pour les syndicats, d'opter pour ce type d'alternative. Il revient au gouvernement d'élaborer les modalités de la grève du paiement et de prendre les mesures nécessaires pour sa mise en œuvre. Cette forme de grève doit être facultative tout en respectant le protocole de grève. Les voyageurs peuvent bénéficier de tickets gratuits contenant l'inscription “grève de paiement”, qui les protègent contre tout amende pour voyage sans ticket, et font office de titre de transport officiel, donc d'assurance. Les abonnements de train sont suspendus pour la durée de la grève. Quant aux travailleurs de la SNCB, ils effectuent leur tâche et perçoivent leur salaire diminué du montant de l'indemnité de grève, et ne peuvent être pénalisés pour leur action. Ils sont également autorisés à informer les voyageurs, durant leurs heures de travail, de la motivation de la grève.

Marcel CHERON (Ecolo-Groen)
Stefaan VAN HECKE (Ecolo-Groen)